

Nezohlednění těchto kritérií při rozhodování o zastavení výkonu rozhodnutí představuje porušení základního práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Zásadní vadou exekučního titulu je podle Ústavního soudu ČR také přiznání úroků z prodlení ve zcela nepřiměřené výši, která již není v souladu s ústavním pořádkem. Okresní soud však nesdílel přesvědčení povinného, že úrok z prodlení ve výši 25 % ročně, k jehož zaplacení byl povinný exekučním titulem zavázán, je s touto judikaturou v rozporu. Zdůraznil, že Ústavní soud ČR se v nálezu sp. zn. [REDAKCE] zabýval situací, kdy osobou, které bylo exekučním titulem uloženo zaplatit úrok z prodlení, byl spotřebitel a nikoliv podnikatel, navíc šlo o úrok ve výši 1 % denně. V jiných rozhodnutích dospěl Ústavní soud k závěru, že neakceptovatelné jsou již úroky z prodlení ve výši 0,5 % denně. Sazbu úroků z prodlení sjednanou v projednávané věci ve výši 25 % ročně proto okresní soud nepokládal v podnikatelském vztahu za excesivní.

Podstatný okruh námitek povinného, jimiž odůvodňoval návrh na zastavení exekuce, se týkal skutečností, které nastaly před vydáním exekučního titulu. V exekučním řízení přitom platí pravidlo, že již nelze přezkoumávat věcnou správnost vykonávaného rozhodnutí, ani se zabývat tím, zda soudní řízení předcházející vydání exekučního titulu netrpí procesními vadami. K prolomení této zásady může dojít zcela výjimečně v případech zjevné nespravedlnosti. Povinný v této souvislosti namítal, že se mohl stát obětí podvodu, který přehlédl okresní soud v řízení, z něhož vzešel exekuční titul. V uvedeném řízení v postavení žalovaného však nebyl úspěšný proto, že neunesl důkazní břemeno stran svého tvrzení, že žalobou uplatněnou pohledávku již zaplatil. Z exekučního titulu i z dokazování provedeného v tomto řízení plyne, že povinný byl v nalézacím řízení zastoupen advokátem, řízení se aktivně účastnil a nalézací soudy se jeho procesní obranou zabývaly. Povinný proti rozsudku Okresního soudu v [REDAKCE] ze dne [REDAKCE], č. j. [REDAKCE] podal odvolání a později také žalobu na obnovu řízení. Podal rovněž trestní oznámení, na základě kterého byly okolnosti, které byly předmětem nalézacího řízení, prověřeny i Policií ČR, aniž by dospěla k závěru, že došlo ke spáchání trestné činnosti. Okresní soud proto uzavřel, že řízení o návrhu povinného na zastavení exekuce není další odvolací instancí, ve které by soud celou věc mohl znovu projednat a případně revidovat výsledek nalézacího řízení, a už vůbec mu nepřisluší nahrazovat orgány činné v trestním řízení a zjišťovat, zda se někdo v souvislosti s pohledávkou přiznanou exekučním titulem nedopustil trestného činu podvodu nebo jiné trestné činnosti. Povinnému se nepodařilo v nalézacím řízení, v řízení trestním zahájeném na základě jeho trestního oznámení, a nakonec ani v řízení vedeném před Okresním soudem [REDAKCE] pod sp. zn. [REDAKCE] prokázat, že svůj dluh zaplatil. Není přitom podstatné, zda a jak byly vymáhané pohledávky postupovány na další osoby, neboť námitka zaplacení pohledávky předchozímu věřiteli zůstává dlužníkovi zachována. Samotné postoupení pohledávky postavení dlužníka nezhoršuje, pouze se mění osoba, již se má pohledávka zaplatit. Povinný se závěrem nalézacích soudů, že pohledávky dosud neuhradil, dodnes nesouhlasí a upozorňuje na to, že soud prvního stupně nepřihlédl k tomu, že katastrální úřad provedl výmaz zástavního práva na nemovitostech vedených na LV [REDAKCE], nerespektoval ustanovení § 135 odst. 2 o. s. ř., a nedovodil, že z potvrzení ze dne [REDAKCE] plyne závěr o zaplacení celé dlužné pohledávky, ačkoliv tak dovodit měl. Povinný se také zamýšlí nad tím, zda mohl mít J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] nebo další postupníci dostatek peněz na zaplacení ceny za postoupené pohledávky a zda za ně zaplatili a vytýká nalézacímu soudu, že výpovědi J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] uvěřil. Tyto námitky však mají své místo v nalézacím řízení, nikoliv v řízení vykonávacím. Jedna a tatáž námitka může mít zásadní váhu a význam v řízení o odvolání proti rozsudku prvního stupně v nalézacím řízení a zároveň být zcela bezvýznamná v řízení vykonávacím, kde soud, i s přihlédnutím k judikatuře vyšších soudů, k většině námitek, jinak dobře uplatnitelných v nalézacím řízení, nemůže přihlédnout, neboť nepřekračují práh zjevné nespravedlnosti nebo útoku na základy právního státu. Okresní soud [REDAKCE] v řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] provedené důkazy vyhodnotil, v odůvodnění svého rozhodnutí popsal, k jakým závěrům došel, a Krajský soud [REDAKCE] k odvolání povinného rozsudek okresního soudu potvrdil, přičemž uvedl, že námitky žalovaného se týkají

hodnocení důkazů soudem prvního stupně a že způsob, jakým okresní soud toto hodnocení provedl, je pro odvolací soud akceptovatelný. Okresní soud tak v tomto exekučním řízení uzavřel, že nedostatky, které povinný vytýká soudům v nalézacím řízení a exekučnímu titulu, by ani za situace, kdyby jim bylo možné všem přisvědčit, nemohly vést k jinému závěru, než že exekuční titul je toliko věcně nesprávný (například proto, že provedené důkazy měly být vyhodnoceny jinak). Pouhá věcná nesprávnost ovšem tak zásadní vadu exekučního titulu, aby na základě něj nebylo možno vést exekuci, nepředstavuje, a vedení takové exekuce nelze považovat ze zjevně nespravedlivé nebo atakující základy právního státu.

Za důvodnou nepovažoval okresní soud ani námitku povinného, že v době uzavření smlouvy o postoupení pohledávek mezi K. B. a současnou oprávněnou, tedy dne , nebyly ještě skončeny exekuce nařízené proti K. B., což má za následek neplatnost postupní smlouvy z důvodu porušení tzv. generálního inhibitoria. Poukázal v této souvislosti na ustanovení § 44a odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu (dále jen „e. ř.“), a dovedl, že ke dni uzavření postupní smlouvy byla neplatnost jednání porušujícího generální inhibitorium konstruována jako neplatnost relativní – absolutní neplatností bylo stíháno takové právní jednání pouze do . Připomněl také rozsudek Nejvyššího soudu z sp. zn. , z něhož plyne, že zápočet k právnímu jednání povinného skrze generální nebo speciální inhibitorium se projevuje jen v poměrech exekuce, v níž k inhibitoriu došlo. Povinný proto nemůže v tomto exekučním řízení úspěšně namítat neplatnost smlouvy o postoupení pohledávek ze dne . Pokud by neplatnost postupní smlouvy namítla některá z oprávněných osob, nemělo by to za následek zastavení této exekuce, nýbrž pouze možné postižení pohledávek vymáhaných proti povinnému v tomto řízení exekučním příkazem vydaným v jiné exekuci. Na smlouvu o postoupení pohledávek z je třeba pohlížet jako na platné právní jednání. Na okraj dále okresní soud dodal, že z vlastní činnosti je mu známo, že proti K. B. bylo vedeno jen jedno vykonávací řízení, a to pod sp. zn. zřízením soudcovského zástavního práva. Toto řízení však bylo zahájeno až , tedy po účinnosti zákona č. který zavedl relativní neplatnost jako následek porušení generálního inhibitoria.

Okresní soud však shledal důvod pro zastavení exekuce dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř., protože průběh exekuce ukazuje, že její výtěžek již nepostačí ani ke krytí jejích nákladů. Soudní exekutor opakovaně prověřil majetkové poměry povinného včetně jeho příjmů a okresní soud též z vlastního dokazování uzavřel, že povinný je již nemajetný. Ze sdělení soudního exekutora ze dne vyplynulo, že povinný pobírá důchod, má penzijní připojištění u č. smlouvy a vlastní také nemovitě věci zapsané na (podíl 1/6) a na (podíl 1/6). Byl také proveden soupis movitých věcí povinného, které byly ponechány v místě soupisu. Jiný postižitelný majetek soudní exekutor dle sdělení neobjevil. Pohledávka povinného z penzijního připojištění již byla ve prospěch exekuce vymožena. Náklady na provedení exekuce prodejem spoluvlastnických podílů povinného o velikosti 1/6 na pozemkových parcelách o výměře 242 m² (les) a 24 m² (trvalý travní porost) by zjevně převýšily výtěžek z toho pro exekuci plynoucí; soudní exekutor ostatně ani další žádné kroky k prodeji těchto podílů neučinil a o jejich prodejnosti lze i obecně, s ohledem na velikost a druh pozemků, jakož i velikost spoluvlastnických podílů, důvodně pochybovat. Movité věci sepsané soudním exekutorem tento zanechal na místě a povinný je již nemá, nemá ani motorová vozidla. Jediným příjmem povinného je vdovský důchod ve výši , který je postižen jinou exekucí pro přednostní pohledávku – měsíční srážka činí . Takovou valorizaci důchodu, která by tento stav změnila a ve kterou dle jeho sdělení doufá i soudní exekutor, nelze podle okresního soudu očekávat; ponechat povinného v exekuci za účelem uspokojování mnohamilionové pohledávky po stokorunách potom fakticky znamená, že povinný se konce exekučního řízení a umenšování již tak skromného důchodu fakticky nemá šanci dožít a zemře v exekuci. Jde-li pak o pohledávku za J. S., ta byla

insolvenčním správcem v insolvenčním řízení vedeném na majetek povinného bezúspěšně vymáhána v exekuci a posléze byla z majetkové podstaty povinného pro nedobytnost vyňata. Okresní soud má tuto pohledávku za nedobytnou a tedy bezcennou. Pokud oprávněný uvádí, že je ochoten ji v prodeji mimo dražbu odkoupit za řádově desítky tisíc Kč a že tedy minimálně tuto hodnotu má, jde podle soudu o snahu udržet v běhu zjevně již bezvýslednou exekuci, a to prostřednictvím umělého navyšování majetku povinného. Soudní exekutor ostatně tuto pohledávku do potenciálně postižitelného majetku povinného nezahrnul. Okresní soud tak uzavřel, že majetková situace povinného je setrvalá a nelze očekávat její zlepšení, a to také s ohledem na skutečnost, že povinný již není v produktivním věku. Proto exekuci v plném rozsahu zastavil.

Výrok o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky odůvodnil okresní soud poukazem na ustanovení § 150 o. s. ř. Důvody hodné zvláštního zřetele spatřoval v nemajetnosti povinného. Jeho majetek byl od roku ■■■■, kdy byla exekuce nařízena, postižen exekučně i v insolvenčním řízení. Vše, co bylo možné, už mu zabaveno bylo. Z hlediska ustanovení § 89 e. ř. leží skutečnost, pro kterou byla exekuce zastavena, ve sféře povinného, avšak uložením náhrady nákladů oprávněného povinnému by ve svém důsledku vedlo pouze k vytvoření nového exekučního titulu, který by byl konfrontován se stejnou majetkovou situací, pro kterou byla exekuce zastavena. Proto žádnému z účastníků právo na náhradu exekuce nepřiznal. Ve vztahu k soudnímu exekutorovi je ovšem užití ustanovení § 150 o. s. ř. vyloučeno. Proto mu povinný musí nahradit náklady exekuce v celkové výši ■■■■

Proti tomuto usnesení se odvolali oba účastníci řízení.

Oprávněná v odvolání předně uvedla, že se ztotožňuje se závěry okresního soudu, které vyslovil ve vztahu k věcnému přezkumu exekučního titulu a k otázce záměny účastníků na místě oprávněného. Zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. však pokládá za předčasné. Povinný má totiž judikovanou pohledávku za J■■■ S■■■ v nominální výši přesahující ■■■■ s příslušenstvím. Skutečná hodnota pohledávky je sice sporná, oprávněná by však za ni byla ochotna zaplatit částku v řádu desítek tisíc Kč. Okresní soud neměl žádný důvod bagatelizovat zájem oprávněné o tuto pohledávku, zvláště když oprávněná svůj zájem vyjádřila i v rámci pokusu o mimosoudní vypořádání. Existuje tu tedy zpeněžitelný majetek povinného. Taktéž úvaha exekutora o valorizaci důchodů může mít své opodstatnění, když tento rok má tato valorizace proběhnout třikrát. Oprávněná proto navrhla změnu usnesení okresního soudu tak, že se návrh povinného na zastavení exekuce zamítá.

Povinný v odvolání připomněl, že okresní soud provedl velmi podrobné šetření týkající se platnosti exekučního titulu, jeho rozhodnutí o této otázce však spočívá na nesprávném právním posouzení. Povinný trvá na svém návrhu na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Exekuční titul totiž byl vydán v rozporu s předloženými listinami a s provedenými svědeckými výpověďmi. Okresní soud také nesprávně posoudil skutečnost, že katastrální úřad provedl výmaz zástavního práva. Byl tu totiž vázán postupem dle § 135 odst. 2 o. s. ř. Povinný uváděl, že ■■■■ poskytla úvěry zajištěné zástavním právem. Zánikem zástavního práva zanikla i úvěrová smlouva na základě § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/1964 Sb. Okresní soud proto nemohl konstatovat, že na žalovanou pohledávku nebylo nic uhrazeno, když z kvitance podepsané věřitelem J■■■ P■■■ vyplývá opak. Nelze brát za správný názor okresního soudu v odůvodnění exekučního titulu, že J■■■ P■■■ žádné peníze nedostal a kvitanci vystavil pod nátlakem. Takové tvrzení bez důkazu nemůže popřít vydanou kvitanci, podle které bylo zástavní právo vymazáno. Povinný dále poukázal na to, že ve smlouvě o postoupení pohledávky mezi J■■■ P■■■ a ■■■■ J■■■ Č■■■ je uvedeno, že cena za postoupení byla uhrazena v hotovosti před podpisem smlouvy, což však odporuje obsahu rozsudku ■■■■. Táže se, jak je možné, aby ■■■■. Č■■■ půjčil částku ■■■■ Kč na kupní cenu předmětné pohledávky a zároveň stejnou částku zaplatil při podpisu smlouvy. Okresní soud se také nevypořádal s otázkou, zda byl postupitel J■■■ P■■■ držitelem pohledávky, když vystavil

kvitanci o její úhradě. Sporná je taktéž otázka účastenství v řízení na straně oprávněné. K B sice nabyl předmětnou pohledávku ještě před zahájením prvního exekučního řízení vedeného proti němu, ale při postoupení pohledávky na nynější oprávněnou byl již v exekuci. Tímto postoupením se zhoršilo postavení oprávněných v exekucích vedených proti K B. Povinný v řízení doložil, že uhradil celou pohledávku a že byla vystavena kvitance potvrzující zánik zástavního práva. Tím zástavní právo zaniklo. Zda tomu odpovídá zápis v katastru nemovitostí, není podstatné. Povinný je přesvědčen, že důvodně podal návrh na zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Navrhl zrušení odvoláním napadeného usnesení a vrácení věci okresnímu soudu k dalšímu řízení. Své odvolací námitky dále rozvedl v podání z v němž žádal, aby bylo vyžádáno stanovisko soudního exekutora J o tom, kdy byly skončeny exekuce vedené Exekutorským úřadem proti povinnému K B.

Krajský soud jako soud odvolací předně zjistil, že obě odvolání jsou přípustná (§ 201 o. s. ř.), obsahují podstatné náležitosti (§ 205 o. s. ř.) a byla podána osobami oprávněnými a včas (§ 201, § 204 o. s. ř.). Napadené usnesení okresního soudu i jemu předcházející řízení přezkoumal při nařízeném jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) a přihlížel při tom i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o. s. ř.). Odvolání opodstatněnými shledal.

Krajský soud předně dospěl k závěru, že řízení před okresním soudem nebylo postiženo žádnou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí. Okresní soud také na základě provedeného dokazování dospěl ke správným skutkovým zjištěním, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí věci. Ani proti právnímu posouzení věci soudem prvního stupně nemá odvolací soud žádné výhrady a pokládá je za správné. Okresní soud rovněž řádně a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění napadeného usnesení vyložil, na základě čeho dospěl k závěru, že je na místě zastavit exekuci právě dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. a proč tu není důvod pro zastavení exekuce uvedený v ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Na odůvodnění usnesení okresního soudu lze proto v plném rozsahu odkázat.

Okresní soud se předně zcela správně vypořádal s těmi námitkami povinného, které zpochybňují postavení oprávněného v tomto řízení a napadají platnost smlouvy o postoupení pohledávky z , uzavřené mezi původním oprávněným K B a nynější oprávněnou . Lze přitom plně přisvědčit jeho argumentaci týkající se následků porušení tzv. generálního inhibitoria spočívajících toliko v relativní neplatnosti právního jednání. Přílehlavý je také jeho poukaz na judikatorní závěry stojící na tom, že následky porušení inhibitoria se projevují pouze v exekuci, v níž k inhibitoriu došlo. V této souvislosti pokládá krajský soud za potřebné dále zdůraznit, že o procesním nástupnictví mezi původním a nynějším oprávněným bylo pravomocně rozhodnuto usnesením soudního exekutora z č. j. ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové z č. j. Samotná platnost smlouvy o postoupení pohledávek nemá při řešení otázky aktivní legitimace oprávněné v tomto exekučním řízení právní význam. Lze tu odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu z 9. 12. 2009 sp. zn. 31 Cdo 1328/2007 (uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 61/2010), podle něhož *oznámil-li postoupitel dlužníku, že pohledávku postoupil postupníkovi, pak dlužník nemá (s výjimkou případů uvedených v § 525 obč. zák., eventuálně případů, ve kterých by dlužník prokázal, že postoupení pohledávky mělo za následek změnu /zhoršení/ jeho právního postavení) vůči postupníkovi ve sporu o úhradu pohledávky k dispozici obranu založenou na námitce neplatnosti smlouvy o postoupení pohledávky. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud dále vyložil, že oznámením o postoupení pohledávky, adresované dlužníku, postoupitel vyvolá změnu osoby oprávněné přijmout plnění a také na sebe bere riziko vyplývající z toho, že i v případě neplatnosti (či dokonce neexistence, např. pokud by šlo o nicotný právní úkon) smlouvy o postoupení pohledávky splní dlužník dluh třetí osobě (postupníkovi) s účinky pro postoupitele. Samotným postoupením pohledávky však nedochází k jiné změně závazku než v osobě věřitele, a v případě, že smlouva byla neplatná, dochází k tomu, že k věřiteli přistupuje další osoba oprávněná přijmout plnění s účinky i pro (původního) věřitele. Ve vztahu mezi postupníkem a dlužníkem nemůže být*

otázka platnosti postoupení významná, neboť dlužník nemá zpravidla možnost posoudit, zda ve skutečnosti k postoupení došlo a zda je smlouva o postoupení pohledávky platná. Právní skutečností, na kterou právo váže změnu osoby oprávněné přijmout plnění, je oznámení postupitele dlužníkovi; vůbec není podstatné, zda ve skutečnosti k cessi platně či vůbec došlo. Jinak by dlužník byl v trvalé nejistotě, zda plnil tomu, komu měl. Tato úprava je stanovena právě na ochranu dlužníka. Lze tedy uzavřít, že notifikační úkon vyvolá zamýšlené právní důsledky – týkající se osoby oprávněné přijmout plnění – i tehdy, jestliže k cessi vůbec nedošlo či smlouva o postoupení byla neplatná. Proto je pro právní postavení dlužníka nerozhodné, zda k postoupení pohledávky ve skutečnosti došlo. Pro dlužníka je podstatné, zda postupovaný dluh existuje (a proto jsou mu zachovány námitky proti pohledávce, které mohl uplatnit v době postoupení – § 529 odst. 1 obč. zák.), ale není jeho věcí, kdo jej vymáhá; má splnit dluh podle pokynů věřitele. Otázku, zda pohledávka byla skutečně postoupena a zda postoupení bylo platné, lze řešit jen ve sporu mezi postupitelem a postupníkem. Proto také nemusí postupitel dlužníkovi prokazovat, že k cessi došlo (§ 526 odst. 2 obč. zák.); pro vztah mezi dlužníkem a postupníkem je to totiž lhostejné. Protože jde v projednávané věci o pohledávky vzniklé před [REDAKCE] tedy účinností občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., použijí se i na posouzení postoupení takové pohledávky ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., tedy občanského zákoníku účinného do [REDAKCE] (srov. usnesení Nejvyššího soudu z 6. 9. 2016 sp. zn. 23 Cdo 1878/2015, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 21/2018). Lze tak shrnout, že povinný nemůže v daném exekučním řízení úspěšně namítat, že smlouva o postoupení pohledávek z [REDAKCE] je neplatná. Podstatné je pouze to, že mu bylo oznámeno toto postoupení pohledávky původním oprávněným K [REDAKCE] B [REDAKCE] m (k tomu došlo v návrhu na rozhodnutí o procesním nástupnictví). Tím spíše nemohou tyto námitky povinného založit nepřipustnost dalšího vedení exekuce a její zastavení dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Z tohoto důvodu také odvolací soud nevyhověl požadavku povinného vznesenému v odvolacím řízení, aby byla vyžádána zpráva o exekucích vedených proti K [REDAKCE] B [REDAKCE] v procesním postavení povinného.

Soud prvního stupně nikterak nepochybil ani při posouzení těch povinným tvrzených důvodů pro zastavení exekuce, které zpochybňují správnost exekučního titulu. Lze jen dodat, že z rozhodovací praxe Nejvyššího i Ústavního soudu se podává, že ve vykonávacím řízení zásadně platí, že exekuční soud není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost exekučního titulu, jeho obsahem je vázán a je povinen z něj vycházet. Judikatura zároveň připustila, že zcela výjimečně může dojít k prolomení této zásady, jestliže by exekucí došlo k takovému zásahu do práv povinného, jenž je v rozporu se samotnými základy demokratického právního státu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu z 29. 1. 2020 sp. zn. 20 Cdo 4044/2019 a nálezy Ústavního soudu z 17. 1. 2012 sp. zn. I. ÚS 871/11, a z 1. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 3194/18). Nepostačí tedy pouhé zjištění, že plnění uložené exekučním titulem zcela nebo zčásti není v souladu s hmotným právem. Při zvážení, zda došlo k naplnění takové výjimky je namístě zohlednit konkrétní okolnosti případu, jakož i aktuální poměry a postavení účastníka, který má být nucenou realizací exekučního titulu poškozen. Na jedné straně totiž stojí téměř bezvýjimečná potřeba respektu k pravomocnému a vykonatelnému exekučnímu titulu ve formě rozhodnutí soudu, na straně druhé nutnost zabránit nucenému průchodu zcela zjevného a s ohledem na okolnosti případu a poměry účastníků zásadního bezpráví. V poměrech rozhodování o návrhu na zastavení exekuce jde o posouzení, zda v daném případě je přiměřené zastavit exekuci vykonatelného rozhodnutí soudu, o němž bylo dodatečně zjištěno, že je v rozporu s hmotným právem, a tím de facto setřít rozdíl mezi nalézacím a vykonávacím řízením. Nadužívání takového postupu by totiž bylo v rozporu s principem právního státu a potřebou respektu k pravomocným a vykonatelným rozhodnutím nalézacích soudů.

Okresnímu soudu je nutno přisvědčit, že v projednávané věci nejsou splněny předpoklady pro to, aby došlo k prolomení shora vyložené zásady. Povinný v odvolání v zásadě jen opakuje a zdůrazňuje své argumenty, s nimiž se již náležitě vypořádal okresní soud v napadeném usnesení. Snad jen na doplnění je možno dodat, že povinný se mýlí v základních námitkách, na nichž je založeno jeho odvolání. Předně je třeba odmítnout jeho mínění, že snad jsou soudy v nalézacím

i v exekučním řízení při posuzování toho, zda pohledávka zanikla, vázány tím, že katastrální úřad provedl v katastru nemovitostí na základě kvitance výmaz zástavního práva zajišťujícího vymáhanou pohledávku. Tak tomu vskutku není a poukaz povinného na ustanovení § 135 o. s. ř. je zcela nepřipadný. Otázkou vázanosti soudů rozhodnutími katastrálního úřadu a s nimi souvisejícími zápisy věcných práv v katastru nemovitostí se již Nejvyšší soud zabýval. V rozhodnutí z 30. 11. 2011 sp. zn. 29 Cdo 1242/2010 přitom vyslovil a odůvodnil závěr, že *rozhodnutí katastrálního úřadu, kterým byl zapsán vklad vlastnického práva k nemovitosti (§ 1 odst. 1, § 2 odst. 1 zák. č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů) není rozhodnutím správního orgánu o vlastnickém právu, kterým by byl soud vázán v tom smyslu, že by nemohl jako předběžnou řešit otázku vlastnictví nemovitosti, resp. odchýlit se při posouzení otázky, kdo je vlastníkem, od stavu zapsaného v katastru.* Uvedený závěr se přitom nepochybně musí uplatnit i ve vztahu k zápisu zástavního práva v katastru nemovitostí. Z toho ovšem plyne, že samotná okolnost, že katastrální úřad zástavní právo vymazal, neznamená, že soud v řízení musí vycházet z toho, že zástavní právo zaniklo. Navíc v posuzovaném případě nemá otázka existence zástavního práva podstatný význam. Důležité může být jen to, zda nezanikla vymáhaná pohledávka. Povinný přitom nesprávně vyložil i ustanovení § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/1964 Sb., když dovodil, že se zánikem zástavního práva zaniká i jím zajištěná pohledávka. Toto ustanovení však stanoví jen to, že zánikem zajištěné pohledávky zaniká zástavní právo. Sama zajištěná pohledávka ovšem v důsledku zániku zástavního práva nezaniká. Lze tudíž uzavřít, že okresní soud v projednávané věci správně shledal, že důvod pro zastavení exekuce na základě ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. dán není.

Odvolací soud se ztotožňuje se soudem prvního stupně i v tom závěru, že je namístě zastavit exekuci podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. Pro toto rozhodnutí shromáždil okresní soud dostatečné podklady a správně dovodil, že současné poměry povinného vedou k závěru, že další provádění exekuce by bylo bezvýsledné. Namítá-li oprávněná, že povinný má pohledávku za J. S., jde o námitku, s níž se již náležitě vypořádal okresní soud. Ten dospěl k odůvodněnému závěru, že tato pohledávka byla v souvislosti s insolvencí vedenou proti povinnému bez úspěchu exekučně vymáhána a že insolvenční správce ji posléze jako nedobytnou vyloučil z majetkové podstaty dlužníka. Samotná ochota oprávněné uhradit nyní za tuto pohledávku částku v řádu KČ, správnost tohoto závěru okresního soudu nevyvrací. Změnu rozhodnutí o zastavení exekuce nemohl přinést ani poukaz oprávněné na valorizaci důchodů. K těmto valorizacím nyní vlivem inflace vskutku dochází. Nicméně nelze přehlédnout, že ze stejného důvodu se zvyšuje i základní nezabavitelná částka, která případný výtěžek exekuce prováděné srážkou z důchodu výrazně omezuje. Ta se v důsledku nárůstu částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu jen v roce 2022 postupně zvyšovala takto: od KČ, od KČ, od KČ a konečně od KČ. Ani nárůst nevysokého vdovského důchodu povinného tedy nemůže zpochybnit správnost závěrů okresního soudu o jeho nemajetnosti a s tím spojené bezvýslednosti dalšího provádění exekuce.

Protože odvolací soud neshledal žádné pochybení soudu prvního stupně ani v nákladových výrocích, rozhodl v souladu s ustanovením § 219 o. s. ř. tak, že odvoláním napadené usnesení okresního soudu jako věcně správné potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl krajský soud za použití ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., tedy podle hlediska procesního úspěchu účastníků v odvolacím řízení. Protože oprávněná ani povinný se svými odvoláními neuspěli, dospěl krajský soud k závěru, že míra jejich úspěchu a neúspěchu je shodná. Rozhodl tedy tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů odvolacího řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Okresního soudu v Hradci Králové.

Hradec Králové 31. října 2022

JUDr. Jan Čípera v. r.
předseda senátu